

Stafetten

Inge Kolind, musikerapeut cand.mag. Selvstændig musikerapeut samt ansat på Samsø Bo- og Aktivitetscenter. Formand i bestyrelsen for Dansk Musikerapeutforening. Kontakt: ingekolind@hotmail.com

Lise Høy Laursen: Jeg vil gerne videregive stafetten til en banebrydende kollega, som jeg føler kan bibringe nyttige betragtninger ift. at bygge en musikerapipraksis op helt fra bunden. Jeg vil gerne spørge Inge Kolind om følgende: Du er, så vidt jeg ved, den første musikerapeut på Samsø. Hvordan har du oplevet processen med at etablere musikerapi i et mindre ø-samfund? Hvordan har du banet vejen for nye jobmuligheder? Hvilke forhindringer har du måttet overkomme og har du følt dig rustet til det?

Allerførst tak til Lise for at videregive 'Stafetten' til mig. Om jeg ligefrem er banebrydende, ved jeg nu ikke, mange andre musikerapeuter har jo også andre steder i landet, ligesom jeg, måttet bygge musikerapipraksisser og nye jobs op fra bunden. Men når det er sagt, så vil jeg selvfølgelig gerne dele mine oplevelser og erfaringer omkring det at etablere et arbejdsliv som selvstændig musikerapeut i et lille samfund, hvor kun meget få kender til musikerapi.

Ø-livet i 'Vandkants-Danmark'

På Samsø var der ingen andre musikerapeuter, da jeg i 2008 flyttede hertil sammen med min familie. Jeg var optimistisk i forhold til at finde arbejde. Jeg havde den overbevisning, at musikerapi kan bidrage med noget helt unikt til vores behandlingssystem, og at mine muligheder for job i høj grad hang sammen med mine evner til at formidle fagets relevans indenfor de forskellige sundhedsfaglige områder.

Vejen til jobmuligheder

Jeg kontaktede forskellige kommunale afdelinger, både umiddelbart inden og efter jeg kom til Samsø. Det virkede f.eks. oplagt at kontakte den daværende leder af kommunens familieafdeling som den første, da mit speciale omhandlede musikerapi og omsorgssvigtede børn – og min umiddelbare faglige interesse på det tidspunkt var centreret omkring dette område. Her fik jeg mulighed for at formidle de musikerapeutiske behandlingsmuligheder inden for familieområdet. Desuden sendte jeg artikler, foldere og andet relevant materiale om musikerapi til bl.a. hjemmeplejen, demensafdelingen, socialforvaltningens handicapafdeling, lokalpsykiatrien, specialskeleafdelingen samt øens private børnehjem.

Det viste sig hurtigt, at vejen ind på det etablerede arbejdsmarked ikke var sådan ligetil for en nyuddannet musikerapeut 'på udebane'. Der stod ikke nogen med åbne arme og sagde: "Det er jo lige dig, vi har manglet, værsgo, her er en fuldtidsstilling". Jeg har deri-

mod løbende taget imod de små åbninger og jobmuligheder, som er dukket op hen ad vejen. I små kommuner som Samsø benytter man ofte eksterne konsulenter til diverse opgaver. Jeg blev kontaktet af kommunens sagsbehandlere, som efterspurgte specifikke musikterapeutiske ydelser i forbindelse med enkeltsager – så derfor blev jeg pludselig selvstændig musikterapeut, uden at det var særligt planlagt fra min side.

Min første tid som selvstændig

Jeg blev bedt om at igangsætte musikterapien snarest og sende fakturaerne til kommunen. Så jeg fik travlt! Både med at finde et velegnet lokale, skaffe instrumenter, lave kontraktformularer, brochurer, visitkort, hjemmeside, avisannoncer osv. Men ikke mindst også med at sætte mig ind i faktureringsregler, skatteregler, momsregler, udvidet selvangivelse, lønsumsafgift, og hvad man nu ellers er nødt til at vide noget om som selvstændig. Jeg satte mig også ind i servicelovens paragraffer og processerne omkring kommunal sagsbehandling, hvilket gav mig nyttig viden om samarbejdspartners rammer og muligheder for bevilling af musikterapiforløb.

Et blandet arbejdsliv

Hvis man, som jeg, ønsker at bosætte sig i et mindre samfund – så må man være parat til et meget vekslende arbejdsliv, hvor det også indimellem kan være nødvendigt at tage andet arbejde end musikterapeutisk arbejde. Jeg har ikke på noget tidspunkt kunnet leve udelukkende af at være musikterapeut på Samsø, men jeg har hele tiden været i berøring med mit fag, og det har været det vigtigste for mig. Jeg har bl.a. også undervist i klaver, sang, sammenspil og børnerytmik i musikskolen og lavet babysalmesang i samarbejde med folkekirken. Lige nu arbejder jeg i en socialpædagogisk stilling med voksne

udviklingshæmmede. Herudover har jeg i en periode været ansat som musikterapeut i en løntilskudsstilling, som blev delt mellem kommunens demensafdeling og lokalpsykiatrien, men denne ordning kunne kommunen på daværende tidspunkt, midt i finanskrisen, ikke finde penge til at fortsætte. Som privat musikterapeut har jeg arbejdet med familier, børn med tilknytningsforstyrrelser, psykisk- og fysisk udviklingshæmmede, senhjerne-skadede, enkelte med ønske om personlig udvikling – samt kursusforløb i speciallærer-regi om 'Musik og kommunikation'.

Når folk kontakter mig, kan det være, fordi de har læst en af mine brochurer eller annoncer, eller de har hørt om mig fra andre. Men jeg har også flere gange oplevet, at mennesker, som jeg for flere år tilbage har haft kontakt med omkring musikterapi eller andre ting, pludselig kontakter mig igen omkring nye tiltag. Så det er med at så nogle frø rundt omkring – og om at netværke! Frøene kan nogle gange tage lang tid om at spire, men som oftest kommer der en tilbagemelding på en eller anden måde. Nogle gange sker det lidt ad omveje, og andre gange skal man også prøve flere gange og ramme den rette timing. Det er min erfaring, at det aldrig er lige meget, om en jobhenvendelse til en offentlig instans kommer i en tætpakket kuvert med endeløse forskningsartikler, eller som en kort og præcis (og måske lidt frisk) e-mail. Min oplevelse har været, at der reageres hurtigst og mest positivt på det sidste. Jeg er også blevet inviteret til at fortælle om musikterapi, fx i lokalradio og til foredrag, hvilket også har været med til at skabe kendskab og jobmuligheder.

Nye tider, nye muligheder

Lige nu er jeg i samarbejde med kommunens demenskoordinator og socialforvaltningen

igen i gang med at etablere musikterapi på Samsøs kommunale plejecenter. Men denne gang går vi mere politisk til værks, idet vi har beskrevet et kommissorium, der gør, at musikterapi kommer med på den lokalpolitiske dagsorden, bl.a. når demenspolitikken skal diskuteres i kommunalbestyrelsen, og når der skal ansøges om satspuljer fra staten. Det er en rigtig spændende proces at være i, bl.a. fordi det giver indblik i, hvordan vores servicesamfund helt lavpraktisk fungerer. Indimellem synes jeg, at det godt kan være lidt hårdt at stå alene som privat musikterapeut. Her betyder det alt, at man finder nogle gode samarbejdspartnere, både i sit musikterapeutnetværk og blandt andre faggrupper. Der er ingen tvivl om, at det nu er blevet nemmere at formidle musikterapien til andre, end det var for bare 5 år siden – nok særligt inden for demensområdet. Der

er kommet så meget ny forskning og rigtige gode og lettilgængelige danske artikler, videoklip, nyhedsindslag og andet materiale, som jo i høj grad er med til at bane vejen for en udkantsmusikterapeut som mig! Med alle de gode forskningsresultater i ryggen, så står man jo ikke helt alene!

Hvis vi som faggruppe får skabt en større tydelighed omkring vores rolle i sundhedssystemet, vil det blive nemmere at være selvstændig musikterapeut i Danmark. Mine tanker og erfaringer inden for disse sammenhænge er bl.a. noget af det, der har fået mig til at gå ind i Dansk Musikterapeutforenings bestyrelsesarbejde, hvor vi bl.a. i denne tid, i samarbejde med Dansk Magisterforening og Musikterapiuddannelsen, arbejder for at tydeliggøre og definere musikterapeutiske retningslinjer og arbejdsformer både praktisk, fagligt og politisk. Der sker rigtig meget på disse områder lige nu! Fx ved jeg, at uddannelsen nu har meget mere fokus på at klæde de studerende på i forhold til et liv som selvstændig, og i og med, at konsulenterne i Dansk Magisterforening også har fået et større kendskab til vores fag – går det bestemt den rigtige vej!

Jeg giver stafetten videre til Ilan Sanfi, som de sidste 10 år har lagt et enormt arbejde i at etablere musikterapi i pædiatrien, herunder børneonkologien i Danmark – bl.a. gennem sin ph.d.-afhandling og sit igangværende spændende og relevante børneonkologiske forskningsprojekt. Jeg vil gerne spørge Ilan: Hvordan spår du udviklingen af musikterapien i Danmark inden for det børneonkologiske område 5-10 år frem i tiden? Tror du, at musikterapi vil blive en naturlig og integreret del af kræftramte børns behandlingstilbud på de danske hospitaler? – Og hvilke dimensioner af dette felt behøver yderligere forskning og evidens?